

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **P., s. r. o., P.**, IČO: X., právne zastúpeného advokátskou kanceláriou F. P., s. r. o., G., IČO: X., proti povinnému: **R. F., nar. X., bytom U.**, vedenej na Okresnom súde Poprad, pod sp. zn. 14Er/202/2005, **o vymoženie pohľadávky 477,99 € s príslušenstvom**, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 19. decembra 2012, č. k. 1CoE/122/2012-32, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Prešove z 19. decembra 2012, č. k. 1CoE/122/2012-32 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Oprávnený podal na Exekútorskom úrade Mgr. Ing. R. K. so sídlom Exekútorského úradu S., dňa 30. mája 2005 návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému na vymoženie pohľadávky 477,99 € (14 400,-- Sk) s príslušenstvom, a to na základe exekučného titulu – notárskej zápisnice uloženej v Zbierke listín pod číslom N 1145/2005, NZ 9729/2005, ktorú vyhotovil notár JUDr. O. Ď. so sídlom v P. dňa 5. marca 2005. Následne súdny exekútor požiadal o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora Okresný súd Poprad poverením č. 5706 *004380 zo dňa 21. júna 2005.

Okresný súd Poprad uznesením z 1. februára 2012, č. k. 14Er/202/2005-19 exekúciu zastavil a oprávnenému uložil povinnosť nahradiť trovy exekúcie súdnemu exekútorovi vo výške 66,63 € do troch dní od právoplatnosti uznesenia. S poukazom na § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka súd prvého stupňa uviedol, že pri zastupovaní povinnej (správne malo byť uvedené povinnému) pri spísaní notárskej zápisnice došlo k zjavnému porušeniu

zákona, pretože za povinnú osobu uznal záväzok advokát, t. j. osoba, ktorej záujmy sú v rozpore so záujmami povinnej ako zastúpeného. Dodal, že osobu advokáta Mgr. T. K. predformuloval oprávnený v štandardnej formulárovej zmluve a splnomocnenie pre Mgr. T. K. ako splnomocnenca povinnej (dlžníka) bolo súčasťou predtlaču zmluvy o úvere. Podľa súdu prvého stupňa, zmluvná voľnosť povinnej bola zo strany oprávneného takýmto postupom obmedzená, povinná nemala možnosť voľby iného splnomocnenca, a teda nešlo o výber zo strany povinnej. Vzhľadom na tento evidentný rozpor záujmov, súd prvého stupňa konštatoval, že plnomocnenstvo pre Mgr. T. K. nebolo platne udelené v rámci zmluvy o úvere. Súd prvého stupňa preto dospel k záveru, že notárska zápisnica je nespôsobilým exekučným titulom, pre ktorý dôvod exekúciu podľa § 57 ods. 1 písm. a/ a § 58 ods. 1 Exekučného poriadku exekúciu zastavil. Keďže súd prvého stupňa exekúciu zastavil, o návrhu oprávneného na zmenu exekútora nerozhodoval.

Súd prvého stupňa ďalej poukázal aj na to, že oprávnený predložil na vykonanie exekúcie exekučný titul, ktorý je nespôsobilým exekučným titulom, z ktorého dôvodu oprávnený zaviniť, že sa exekúcia musela zastaviť. Preto súd prvého stupňa uložil oprávnenému podľa § 203 ods. 1 Exekučného poriadku nahradenie nevyhnutých trov exekúcie súdneho exekútora.

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Prešove, ako súd odvolací, napadnutým uznesením z 19. decembra 2012, č. k. 1CoE/122/2012-32 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia s poukazom na § 22 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka konštatoval, že pri zastupovaní pôvodného povinného pri spisovaní notárskej zápisnice došlo k zjavnému porušeniu zákona, pretože za povinnú osobu uznala záväzok osoba, ktorej záujmy sú v rozpore so záujmami zastupovaného. Odvolací súd preto uzavrel, že súd prvého stupňa správne posúdil materiálnu nevykonateľnosť exekučného titulu, z ktorého dôvodu uznesenie súdu prvého stupňa ako vane právne potvrdil. Výrok o trovách konania sa zakladá podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že:

- súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. a/ O. s. p.),

- v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. d/ O. s. p.),
- súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. f/ O. s. p.),
- konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie (ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Oprávnený vo vzťahu k jednotlivým dôvodom dovolania poukázal na argumentáciu uvedenú v dôvodoch odvolania. Poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR zo 14. marca 2012, sp. zn. I. ÚS 120/2012-12 v súvislosti s argumentáciou oprávnenej, týkajúcou sa porušenia povinnosti súdu prvého stupňa skúmať notársku zápisnicu z pohľadu hmotného práva. Podľa dovolateľa, exekučný súd by mal vo svojom rozhodnutí uviesť, na základe čoho zistil značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a pod akú neprijateľnú podmienku ju subsumuje podľa § 53 ods. 4 písm. a/ až r/ Občianskeho zákonníka. Dovolateľ vytýkal odvolaciemu súdu, že vec nesprávne právne posúdil z hľadiska právnej kvalifikácie neprijateľnej zmluvnej podmienky, z hľadiska ustanovení právnych predpisov EÚ a z hľadiska rozhodnutí súdneho dvora EÚ. Nevysporiadal sa s výkladovými pravidlami, uvedenými v smernici Rady 93/13/EHS a nezdôvodnil, prečo považuje za neprijateľnú podmienku splnomocnenie (jednostranný právny úkon), ktorým dlžník dobrovoľne splnomocnil fyzickú osobu na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu. Predmetné splnomocnenie sa v zozname nekalých podmienok uvedených v prílohe článku 3 ods. 3 Smernice Rady 93/13/EHS výslovne nenachádza.

Oprávnený má za to, že v danom prípade je nutné požiadať najmä o výklad pojmu „nekalá zmluvná podmienka“ v kontexte tohto sporu Súdny dvor Európskej únie. Oprávnený preto žiada, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a keďže rovnakými vadami je postihnuté aj rozhodnutie prvostupňového súdu žiada, aby dovolací súd v celom rozsahu zrušil označené uznesenie prvostupňového súdu a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a v prípade úspechu žiada, aby mu bola priznaná náhrada trov dovolacieho konania. Taktiež navrhuje, aby súd na základe § 109 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243c O. s. p. a čl. 267 ods. 3 Zmluvy o fungovaní EÚ prerušil konanie

a Súdnemu dvoru Európskej Únie na základe čl. 267 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej Únie predložil prejudiciálne otázky v znení uvedenom v dovolaní. Oprávnený ďalej navrhol, aby dovolací súd postupoval podľa ust. § 243 O. s. p. a rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia Krajského súdu v Prešove z 19. decembra 2012, č. k. 1CoE/122/2012-32.

Povinný sa k dovolaniu oprávneného nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.), dospel k záveru, že dovolanie oprávneného je opodstatnené.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu.

V zmysle § 239 ods. 1 O. s. p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a) odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b) odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

V zmysle § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadol oprávnený dovolaním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O. s. p. Dovolanie oprávneného preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. procesne prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania oprávneného by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca, alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/, e/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Procesná prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

S prihliadnutím na obsah dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia oprávneného, že mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, čo zakladá dovolací dôvod podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p.

Naplnenie tejto vady oprávnený vyvodzuje z toho, že súdy oboch stupňov nevyzvali a ani inak nekomunikovali s oprávneným o jeho právnych a skutkových návrhoch (námietky proti prejednaniu veci, konanie bez nariadenia pojednávania, dokazovania). Oprávnený ďalej namieta, že odvolací súd nerešpektoval návrh oprávneného na prerušenie konania postupom podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., ako i nesprávne a nedostatočné odôvodnenie právnych záverov oboch súdov.

Vadou konania, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. je taký závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv

a právom chránených záujmov. Ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p. odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením, zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Napríklad môže ísť o právo podať, predniesť (doplniť) svoje návrhy, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. ide tak aj vtedy, ak súd o procesnom návrhu účastníka nerozhodol.

V tejto súvislosti sa dovolací súd bližšie zaoberal práve námietkou oprávneného, podľa ktorej odvolací súd nerešpektoval návrh oprávneného na prerušenie konania postupom podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že po podaní odvolania proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa, oprávnený prostredníctvom tohto súdu podal aj návrh nazvaný ako „Návrh na prerušenie konania postupom podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ a doplnenie právnej argumentácie k podanému odvolaniu“, ktorý bol doručený Okresnému súdu Poprad, podľa prezenčnej pečiatky, dňa 7. septembra 2012 (č. 1. 34 spisu). I keď je v spise zažurnalizovaný po rozhodnutí odvolacieho súdu z 19. decembra 2012 (č. 1. 32 spisu), je zrejmé, že súdu prvého stupňa bol doručený pred predložením veci odvolaciemu súdu (predkladacia správa z 02. 10. 2012 na č. 1. 31 spisu), z čoho možno vyvodiť, že tvoril súčasť spisového materiálu, predloženého odvolaciemu súdu.

Napadnutým uznesením odvolací súd napriek tomu, že uvedený návrh oprávneného mal k dispozícii, rozhodol iba o odvolaní oprávneného, bez uvedenia dôvodu, prečo sa s procesným návrhom oprávneného na prerušenie konania vôbec nezaoberal. Týmto postupom tak odvolací súd odňal oprávnenému možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p.

Uvedené platí i pre prípad, že by dotknutý procesný návrh oprávneného nebol zažurnalizovaný v spise predloženom odvolaciemu súdu, ak včas podaný návrh oprávneného nebol riadne predložený za spisom za účelom rozhodnutia odvolacieho súdu, čím postupom súdov bola oprávnenému odňatá možnosť konať pred súdom.

Zistená vada konania súčasne zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Táto procesná vada je zároveň tiež dôvodom, pre ktorý dovolací súd musí napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože rozhodnutie postihnuté takouto procesnou vadou nie je možné považovať za správne.

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil podľa § 243b ods.2 O. s. p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Vzhľadom na dôvody, ktoré viedli k potrebe zrušiť rozhodnutie odvolacieho súdu, nezaoberal sa Najvyšší súd Slovenskej republiky ďalšími námietkami oprávneného uvedenými v dovolaní.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. novembra 2013

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová